

Valdälemsijdo

Almostittee
Máttááttás- já kulttuurministeriö

Almostittem peivimeeri
2.3.2012

<p>Rähteeh (toimâorganist: toimâorgan nommâ, saavâjodettejee, čällee) Sämikielâ iäláskitemohjelm rähtim pargojuávkku Saavâjodettejee: Mikko Cortés Téllez Čällee: Ulla Aikio-Puoskari, Maija Innola, Leena Nissilä, Kaarina Vuolab-Lohi</p>		<p>Almostittem šlaajâ Máttááttás- já kulttuurministeriö pargojuávkkumuštottemčäluseh já čielgiittäseh</p>	
		<p>Tooimanpieijee Máttááttás- já kulttuurministeriö</p>	
		<p>Toimâorgan asättempvm 24.9.2010</p>	<p>Dnr 61/040/2010</p>
<p>Almostittem nommâ Toimâohjelm sämikielâ iäláskitmân</p>			
<p>Almostittem uásih Muštottemčáálus + lahtoseh</p>			
<p>Čuákankiäsu</p> <p>Máttááttás- já kulttuurministeriö asättem pargojuávhu pargon lii árvuštállâd sämikielâi tile já ton pyereedmân toohum toomâid puohâi kuulmâ Suomâst sarnum sämikielâi uásild sehe árvuštálmân vuáddumâin rähtid iävtuttäs olesváldälázzân já meritiädulázzân sämikielâ iäláskitemohjelmân.</p> <p>Suomâ sämmilij lohomete, eenikielâ já aassâmpäikkikode kyeskee tiäduh čuákkejuvvojehe sämitiggevaaljâi ohtâvuodâst, moh tuállojehe jyehe niäljád ive. Ive 2011 sämitiggevaaljâi ohtâvuodâst rahtum statistiik miel lijji sämmilij ohtsis suullân 10 000. Sist sämikuávu ulguubeln já olgoenâimijn assii suullân 65 %. Statistiikâi vuáduid sämiaalmug olesmeeri lii ive 1970 räajist lasanâm paijeel kyevtikiärdásázzân, mut sämikielâ eenikielân almottâm ulmui lohometeeri lii kiäppânâm puohâi kuulmâ sämikielâ pehti.</p> <p>Vuádulaavâ miel sämmilij algâaalmugin lii vuoigâdvuotâ toollâd já ovdedid jieijäs kielâ já kulttuur. Sämi kielâlaavâst torjevuvoo sämmilij vuoigâdvuotâ kevtid jieijäs kielâ virgeomâhain sehe asättuvoo almolâš váaldán kenigâsvuotâ oláštuid já ovdedid sämmilij kielâlijd vuoigâdvuodâid. Sämi kielâlaavâ toimâmvuodâst toohum čielgiittäseh miel virgeomâhain láá kuittâg ain-uv uáli uccâá sämikielâ mätteehe já kielâ kevtim lii uce.</p> <p>Sämikielâ iäláskitmân láá majemui iivij oláštutâm maangâid toomâid, mut toohum toomah iä vala täähid sämikielâi siäilum. Puohâi Suomâst sarnum sämikielâi sajadâh lii ain-uv aštuuvuálásâš. Tâin nuorttäsämikielâ já aanaarsämikielâ láá tuodâi uhkevuálásiih kielah. Pargojuávkku oonij kuávdáslâš hástusin kielâ iäláskitmist kelijdejee sämikielâ já sämikielâlâš máttááttás já peivitipšo turvim, sämmilij meddälvarrim sämikuávlust, mii lii merhâšâm sämikielâi luándulij kielâkevtimpirräsiij kiäppânem sehe jieškote-uv suorgij tohâlij já sämikielâ tuárvi pyereest mättee áammátulmui uccâávuodâ.</p> <p>Pargojuávhu uáinu miel sämikielâ iäláskem váatâ čuávvoov aasijd: 1) kielâpiervâltoimâ, mii lii čáittâm lemin pehtilis kielâiäláskitemtoimâ, vuáhâduvá já vijđán sehe peivitipšo lii fálusist laavâ vaattâm vuovvij; 2) sämikielâ máttááttás ovdeduvoo ubâ enâmist já sämikielâ máttááttás tuárjoo vuáhâdâh, mii ávhástâl káidusohtâvuodâgijn, váldoo kiävtun; 3) škovlimvuáhâdâh pyevtit táálást eenâb já maangâpiälâsubboot sämikielâ mättee jieškote-uv suorgij áammátulmuid toimâd eromâšávt máttááttás- já äššigâspalvâlempargoin; 4) nuorttäsämikielâ iäláskitmân oláštutojehe sierânâstooimah, vai kielâ kevtim já oppâm lassaan; 5) sämi kielâlaahâ olášuvâ olesmiärálvâst sämikuávlust já virgeomâhâh ovdedeh sämikielâ kevtim aktiivlâvt; 6) sämikielâliih radio-, tv- já internet-siskáldâsah lasettuvvojehe merhâšitteht; 7) sämikielâ huoláttás, vuorkkim já tutkâm ovdeduvoo já tutkâmpuátuseh sehe amnâstuvah láá älkkeht kevtimnâál; 8) sämitaiduu já kulttuur toorjâ lasettuvvoov; 9) sämikielâ já kulttuur tuárjoo raajijd rastaldittee oovtâstpargo lii vuáhâdum já lááčâ uddâ noonâ sämikielâlijd pirräsiid. Pargojuávkku iävtut väljejum tiädučuágástâhkuávluid maangâid konkreetlijd toomâid.</p>			
<p>Čoovdásáánih (äššisäänih)</p>			
<p>Rááidu nommâ já nummeer Máttááttás- já kulttuurministeriö pargojuávkkumuštottemčäluseh já čielgiittäseh 2012:7</p>		<p>ISSN-L 1799-0327 ISSN 1799-0327 (teddilum) ISSN 1799-0335 (Viermialmostittem)</p>	<p>ISBN 978-952-263-118-3 (njood.) 978-952-263-121-3 (PDF)</p>
<p>Olessijdomeri 70</p>	<p>Kielâ suomâkielâ</p>	<p>Hadde</p>	<p>Luáttámušlášvuotâ almolâš</p>
<p>Jyehhee Kopijyvâ Oy</p>		<p>Kuástideijee Máttááttás- já kulttuurministeriö</p>	